

Врз основа на член 22 став 1 точка 3, член 36 став 1 точка 1 од Законот за локална самоуправа (Службен Весник на Република Македонија бр.5/02 и Службен Весник на Република Северна Македонија бр.202/24) и член 21 став 1 точка 6, 7 и 11 од Статутот на Општина Пробиштип (Службен Гласник на Општина Пробиштип бр.4/05, 25/14, 29/15, 23/19 и 9/24), а во врска со Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24) на предлог на Градоначалникот на Општина Пробиштип, Советот на Општина Пробиштип на седницата одржана на ден 09.12.2025 година го донесе следниот:

ПЛАН ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ на општина Пробиштип за 2026 година

Политиката на општината за енергетска ефикасност се утврдува со Програма за унапредување на енергетска ефикасност кој треба да биде во согласност со државната Стратегија за унапредување на енергетската ефикасност. Програмата ја донесува Советот на општината и таа се однесува на три години. Градоначалникот изготвува план за реализација на програмата и извештај за остварување на планот за претходната година и го доставува до Советот на општината за одобрување односно усвојување.

Долгорочните цели на општината се:

- Да се намали годишната потрошувачка на енергија,
- Да се намали делот за енергија во општинските инвестиции,
- Подобрување на внатрешните услови до стандардно ниво на удобност од основните училишта и детски градинки во надлежност на општината,
- Да се замени целосното јавно осветление во општината со нови светилки со што потрошувачката ќе се намали на половина од сегашната,
- Да се намалат нивото на CO₂ емисии во атмосферата за минимум 20% во споредба со сегашното ниво,
- Зголемување на ЕЕ на општинските објекти преку преземање на конкретни мерки за заштеда на енергија (промена на врати и прозорци, ЕЕ фасада, кровни конструкции, поставување на сончеви колектори). Искористување на нови алтернативни извори на користење на енергија
- Формирање на комисија за ЕЕ во рамки на општината
- Ажурирање на база на податоци за ЕЕ
- Кампања и обуки на граѓанството за значењето на ЕЕ и подигнување на свеста за заштеда на енергија кај граѓанството, со мерки за целосна родова застапеност.
- Да се намали бројот на здравствени проблеми поврзани со внатрешната клима во училишните згради и детските градинки,
- Брза идентификација и обнова на проблематичните системи во основните училишта и детските градинки со висока потрошувачка на енергија во основните училишта и детските градинки.

Стратегија на општината е дека горенаведените цели ќе ги постигне преку:

- Функционирање и работење на тимот за енергетска ефикасност во одржување на базата на податоци,
- Основање на фонд за финансирање и реализација на проекти за зголемување на енергетска ефикасност во училиштата и јавното осветление,
- Идентификација и изнаоѓање на нови донатори,
- Идентификација и користење на нови извори на енергија.

Истовремено, за да се остварат горните долгорочни цели, општината има цел да промовира и работи на:

- Создавање на свест преку ширење на добри практики,
- Промоција на социјалната свест за потреба за создавање на одржлив развој, со целосна застапеност на родова еднаквост
- Градење на партнерства коишто вклучуваат јавен сектор, потрошувачи и енергетски фирми.

Општина Пробиштип има значителен потенцијал за зголемување на енергетска ефикасност во јавните објекти и тоа: општинските административни згради, основните и средни училишта, зградите на детската градинка, зградите на домот на културата, спортските сали и уличното осветление. Трошоците за енергија (електрична и топлинска) за јавните објекти во надлежност на општината се повеќе од 5%- 10% од вкупниот буџет на општината, а се очекува годишен раст од цели (10-15)%, овој раст се должи пред се на зголемување на цената на енергенсите. Исто така трошоците за потрошена електрична енергија за јавно (т.н.улично) осветлување се на ниво од околу 4% од вкупниот буџет на општина Пробиштип, кој реално може да се намали за (40-50)% со замена на постојните со нови т.н. штедливи светилки.

Со цел да се намалат трошоците и потрошувачката на енергија и да се подобрат внатрешните услови на зградите за образование (основните училишта и детските градинки) од една страна и уличното осветление од друга страна, потребно е истите да се реконструираат, целосно или делумно, и во нив да се применат мерки за енергетска ефикасност.

Генералната цел на Програмата за Енергетска Ефикасност (МЕЕП) во општина Пробиштип е да се намали потрошувачката на енергија во зградите под општинска управа и уличното осветление во општината, а со тоа да се намали и емисијата на јаглероден диоксид. Намалувањето на емисиите на јаглероден диоксид секако може да има огромно влијание врз ефектот на стаклена градина а со тоа и на глобалното затоплување. Концентрацијата на CO₂ сега е зголемена за околу 0,4% годишно на глобално ниво. Јаглерод диоксидот (хемиска формула: CO₂) е хемиско соединение составено од два кислородни атоми и еден атом на јаглерод. Тоа е гас без боја и мирис, потежок е од воздухот и не гори.

Најголем дел на јаглерод диоксид се добива од согорување на фосилните горива. Фосилните горива (јаглен и нафта) содржат големо количество на јаглерод. Кога се запалени тој јаглерод се ослободува во атмосферата во вид на CO₂, што доведува до зголемување на неговата концентрација во атмосферата. Износ на CO₂ зависи од видот на фосилното гориво.

Главни извори на CO₂ при согорување на фосилни горива со застапеност се: течни горива (бензин, нафта) 36 %, цврсти (јаглен) 35 %, гасни (природен гас) 20 %, производство на цемент 3 %, согорување на индустриски гасови со помалку од 1 % и.тн.

Со имплементацијата ќе се постигнат и други специфични цели, и тоа:

- Намалена потрошувачка на енергија и заштеда на средства за капитални инвестиции и развој,
- Обновени енергетски системи и објекти;
- Инвестирање во технологии за супституција на електричната енергија со сончевата енергија и природниот гас и мали хидроелектрични централи,
- Подобрени санитарни услови и зголемена продуктивност и
- Зголемена свест за енергетски заштеди кај одговорните лица во општината кои носат одлуки, извршителите и крајните потрошувачи.

Во следната табела се дадени објектите што припаѓаат на секторот Администрација (општинска зграда), секторот образование поделени во две целни групи: Основни училишта и Детски градинки и Култура со објекти во Пробиштип и Злетово. За објектите е дадена вкупната грејна површина.

Табела 5 Податоци за јавни објекти третирани во програмата

Сектор: АДМИНИСТРАЦИЈА

	Грејна Површина (m ²)
Целна Група: Административни згради	
• Општинска зграда-Пробиштип	973
• Услужен и Бизнес центар-Пробиштип	255
• Услужен центар-Злетово	270
Вкупно:	1.498

Сектор: ОБРАЗОВАНИЕ

Целна Група: Основни, средни училишта заедно со спортски сали

Локација на објект/ознака	Име на основно училиште	Грејна Површина (m ²)
Центар/БМ1	ОУ "Браќа Миладиновци"-Пробиштип	3.066
с.Пробиштип/БМ2	ОУ "Браќа Миладиновци"-Пробиштип	719
Нас.Калниште/НК1	ОУ "Никола Карев"-Пробиштип	4.979
Злетово/КМ1	ОУ "Кирил и Методи"-Злетово	2.324
Центар/ННБ1	СОУ "Н.Н.Борче"-Пробиштип	1.920
Центар/ННБ2	СОУ "Н.Н.Борче"-Пробиштип	2.049
	Вкупно:	15.057

Целна Група: Детски Градинки

Локација	Име на детска градинка	Грејна Површина (m ²)
Пробиштип	Цветови	1.169
Пробиштип (центар)	Срничка	607
Злетово (центар)	Изворче	1.354
	Вкупно:	3.130

Сектор: Култура

Локација	Име на објектот	Грејна Површина (m ²)
Пробиштип	Зградана Дом на Култура Злетовски рудар	1.624
Пробиштип	Кино сала Злетовски Рудар	2.260
Злетово	Дом на култура	830
	Вкупно:	4.714

Во изминатите години со средствата од Европската Унија во општина Пробиштип финансирано е поставување на фотоволтаични системи на следните објекти ООУ „Никола Карев“, Спортска сала во ООУ „Браќа Миладиновци“ и ЈОУДГ „Гоце Делчев“ – објект Изворче.

Со овој проект се зголеми и бројот на користени обновливи извори на енергија, согласно стратешките напори на Владата за поттикнување на користење на обновливи извори на енергија и заштита на животната средина.

Со набавката и инсталацијата на фотоволтаичните системи сите три објекти произведуваат по 15kW електрична енергија на час, со што се направија значајни заштеди кај овие објекти, воедно директно се намалауваат трошоците на Општината. Реализирана програмата за улично осветлување за целосна замена на светилките со енергетски ефикасни, со сопствени средства реализирани проекти за субвенционирање на клими. При планирање на активностите во Програмата, земени се во предвид потребите на мажите и жените според принципот на родовата рамноправност. Според пописот од 2021 година на Државниот завод за статистика за резидентно население во општина Пробиштип има 13 417 жители од кои 6 814 мажи и 6 603 жени.

**Активности за 2026 година на
ПЛАНОТ ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ НА ОПШТИНА ПРОБИШТИП**

Акции од планот	Активност	Финансиски средства(денари)
1.Јакнење на административните капацитети	Јакнење на капацитетите на општина Пробиштип	/
	-Формирање на тим за ревизија, контрола и следење на реализацијата на Програмата за ЕЕ	/
	-Зголемување на капацитетите на општина Пробиштип за следење на проблемите во делот на ЕЕ	/
	-Изработка на елаборат за оценка на енергетска ефикасност за постоечки објекти (дефинирање на сите потребни параметри за намалување на потрошувачка на примарна енергија и намалување на емисија на CO ₂). Енергетски карактеристики на објектот, прикажување на класата на објектот врз основа на неговата потреба за греење (термичките карактеристики на градежните конструкции, финалната и примарната енергија по типови, емисијата на CO ₂ и препораки за подобрување на енергетската ефикасност на објектот). -Реорганизација и екипирање во доменот на работните простории за вработените во општина Пробиштип, зголемена ЕЕ.	
2.Изработка на проектни задачи и тендерска документација за избор на консултантски куќи за	Дефинирање на целите и активностите за изработка на проектна документација.	/

Акции од планот	Активност	Финансиски средства(денари)
изработка на проектна документација во делот на ЕЕ		
3. Организирање работен состанок и советување за инвеститори на тема "Зошто и како да инвестирам во фотоволтаична централа"	Изработка на план и временска рамка, воспоставување соработка со бизнис секторот и граѓанскиот сектор. Со претставници од сите структури и родова еднаквост, застапеност на мажи и жени	/
4. Дизајнирање и печатење на брошура – Практично користење на енергија, заштеда на енергија и важноста на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија	Со претставници од сите структури и родова еднаквост, застапеност на мажи и жени	25.000,00
5. Реализација на Планот за замена на постојните со енергетски ефикасни светилки од физибилити студија за јавно осветлување во општина Пробиштип	Одржување на 1650 светилки (натриумови, живини), и 450 Лед со што имаме целосено улично осветлување со енергетско ефикасни светилки.	По изготвена студија за оваа намена,
6. Изработка на Програма за ЕЕ, по најнова метода.	Со претставници од сите структури и родова еднаквост, застапеност на мажи и жени	Донаторски средства
7. Едукативни работилници за ЕЕ, посета на саеми и семинари	Изработка на план и временска рамка	
8. Проект фотоволтаични системи во рурални општини“, поставување на фотоволтаични системи со што се допринесува за заштеда на електрична енергија во јавните објекти преку користење на алтернативни извори за производство на енергија и заштита на животната средина.	Изработка на Апликација за учество	Овие проекти се реализираат преку Министерството за Финансии во соработка со Светска банка. Во претходниот период е реализиран ваков проект на три објекти во општина Пробиштип.
Вкупно		25.000,00

Планот влегува во сила со денот на објавувањето во Службен гласник на општина
Пробиштип, а ќе се применува од 01.01.2026 година.

Број 26-1101/9
09.12.2025 година
Пробиштип

СОВЕТ НА ОПШТИНА ПРОБИШТИП

Претседател

Бојан Серафимовски

